

Socialnämnden

Rapport - Handlingsplan för skärpt alkohol- och tobakstillsyn med mera

Bakgrund

Den 22 januari 2014 godkände arbetsmarknads- och familjenämnden en handlingsplan för skärpt alkohol- och tobakstillsyn. Bakgrunden var att kommunfullmäktige den 28 februari 2013 antog nya riktlinjer för alkoholserving. Riktlinjerna markerar på ett tydligt sätt Eskilstuna kommuns ställningstagande inom det alkoholpolitiska området. För att ytterligare säkerställa att kraven på rättssäkerhet, kvalitet och effektivitet uppfylls gällande handläggning och kontroll utarbetade arbetsmarknads- och familjeförvaltningen ett förslag till handlingsplan utifrån det uppdrag som nämnden gav förvaltningen i juni 2013 efter genomförd översyn av verksamheten.

Syftet med handlingsplanen är att konkretisera mål och åtgärder i linje med uppdraget om förstärkt tillsyn enligt alkohol- och tobakslagstiftningen samt föreskrifter för läkemedelshantering samt genomförd översyn. Handlingsplanen tar även sin utgångspunkt i handlingsplanen mot alkohol, tobak, narkotika och dopning, handlingsplanen mot grov organiserad brottslighet och riktlinjer för alkoholserving.

Av handlingsplanen framgår det att arbetsmarknads- och familjeförvaltningen skulle avsätta resurser för utveckling av verksamheten. Det gäller följande; förbättrad service och information, ökad kvalitet i handläggning av serveringstillstånd, skärpt alkohol- och tobakstillsyn, samverkan med Strängnäs samt tillsyn för Rökfria skolgårdar.

Socialförvaltningen har haft ansvar för att handlingsplanen genomförs. Rapportering till nämnden ska göras i samband med delårsuppföljning nr 2, vid årsredovisningen samt vid avrapportering av tillsynsplanen. Uppföljning av målen görs även i samband med enkätundersökningar till näringsidkare och handlare.

Rapport

I denna rapport redovisas åtgärder och status den 31 december 2015 för de fem mål som anges i handlingsplanen. Redovisningen följer modellen för redovisning av delårsrapporter och årsrapporter.

Mål 1

Förbättrad service och information

Lätt tillgänglig service och information

- Näringsidkare och handlare erbjuds lätt tillgänglig service och information via handläggare samt kommunens hemsida.
 Det är i princip möjligt att besöka handläggarna utan att förväg boka tid. Informationen på kommunens hemsida är uppdaterad
- Handläggare har dokumenterade rutiner och processer. Av servicedeklaration framgår *handläggningstider*, besökstider och kontaktuppgifter.
 Genomfört.

Utbildning för serveringspersonal

- Handläggare erbjuder årligen samtliga näringsidkare med stadigvarande serviceringstillstånd krögarutbildning för serveringspersonal.
 Pågår

Mål 2

Ökad kvalitet vid handläggning

Remissberedning handläggs enligt riktlinjer

- Vid handläggning och prövning görs förfrågningar hos Polismyndigheten, Miljöförvaltningen, Kultur- och fritidsförvaltningen, Torshälla Stads förvaltning, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten, Räddningstjänsten och andra kommuner. Yttranden från närboende/grannar samt hyresvärd skall också vägas in i ärendet.
 Pågår
- Remissberedning tas upp för diskussion i processledningsgruppen samhällsskydd- och beredskap. Rutiner revideras om så krävs.
 Ej genomfört
- Sakkunnighetsutlåtanden görs från samverkande myndigheter.
 Pågår

Förstärk handläggningen med extern granskare

- Vid handläggning och prövning av ansökningar görs extern granskning gällande bokföringsuppgifter, bolagsbildningar samt komplexa juridiska frågor. Kompetens avropas hos Konsult och uppdrag alternativt externt.
 Görs vid behov

Mål 3

Skärpt alkohol och-tobakstillsyn genom utökade kontroller hos restauranger och handlare

Utökade kontroller hos restauranger med serveringstillstånd

- Antalet tillsynsbesök på restauranger ska öka med 30 procent under 2014.
 Ej genomförd. För att kunna utöka tillsynsbesöken skulle enligt handlingsplanen en tillsynsgrupp rekryteras, utbildas och tillsättas under våren 2014. Den ursprungliga tanken var att deltagarna i gruppen skulle betraktas som uppdragstagare och därmed få ett arvode för uppdraget. Så har man gjort i andra kommuner, bland annat Örebro. Nämndens budget förstärktes av bland annat denna anledning med 1 miljon kronor.

Denna lösning visade sig emellertid inte vara möjlig, dels därför att tillsynen är myndighetsutövning och är en del av förvaltningens ordinarie uppdrag.

I nästa steg prövades möjligheten att låta även andra redan anställda medarbetare som redan var anställda i förvaltningen utöver alkoholhandläggarna genomföra tillsyn i tjänsten. Detta visade sig vara olämpligt, då uppdraget skulle inskränka på ordinarie arbetsuppgifter. Därefter fördes diskussioner med socialjouren, som med förstärkning såg möjligheter att åta sig att göra tillsynsbesök. Arbetet med detta bordlades emellertid i avvaktan på kommunfullmäktiges beslut om vilken nämnd som ska ha ansvaret för kommunens hantering av tillståndsgivning och tillsyn enligt alkohollagen, tobakslagen o lagen om detaljhandel med vissa receptfria läkemedel. Kommunfullmäktige beslutade 2015-08-27 (§158) att detta ansvar från och med 2016-01-01 skulle flyttas från socialnämnden till miljö- och räddningstjänstnämnden.

På grund av långtidssjukskrivning har under 2015 tillsynsbesök inte genomförts hos samtliga serveringsställen.

- En tillsynsgrupp rekryteras, utbildas och tillsätts under våren 2014 för att genomföra kontroller på restauranger med serveringstillstånd.

■ *Se ovan.*

Utökade kontroller hos handlare som säljer tobak, folköl och läkemedel

- Tillsynsbesök hos handlare som säljer tobak, folköl och läkemedel görs i enlighet med tillsynsplan 2015.
 - ◆ *Tillsynsbesök har på grund av långtidssjukskrivning gjorts hos ett begränsat antal handlare som säljer tobak, folköl och/eller receptfria läkemedel. Tillsyn har prioriterats hos de där förvaltningen fått anmälan om misstänkt brott mot lagstiftningen.*

Önskemål har framförts till polisen om deras medverkan vid besök hos näringsidkare som säljer tobak.

- Förvaltningsledningen för en fortsatt dialog med Miljö- och räddningstjänstförvaltningen om eventuellt formaliserat samarbete med Miljökontoret gällande tillsyn hos handlare som säljer folköl, tobak och läkemedel.
 - *Inte påbörjat i avvaktan på fullmäktiges beslut om vilken nämnd som ska ha ansvar för kommunens hantering av tillståndsgivning och tillsyn enligt alkohollagen, tobakslagen o lagen om detaljhandel med vissa receptfria läkemedel.*

Mål 4

Samverkan med Strängnäs

Utveckla samverkan för rådgivning, utbildning och tillsyn

- Förvaltningsledningarna i Eskilstuna och Strängnäs har haft en inledande dialog om samverkan. En närmare dialog om samverkansformen förs under 2014.
 - *Inte påbörjat i avvaktan på fullmäktiges beslut om vilken nämnd som ska ha ansvar för kommunens hantering av tillståndsgivning och tillsyn enligt alkohollagen, tobakslagen o lagen om detaljhandel med vissa receptfria läkemedel.*

Mål 5

Tillsyn för rökfria skolgårdar

Tillsyn gällande rökförbud på Eskilstunas skolor

- Barn- och utbildningsförvaltningen ansvarar för att säkerställa en rökfri miljö genom information och ett förebyggande arbete.
 - Arbetsmarknads- och familjeförvaltningen avser att göra tillsyn på Eskilstuna kommuns samtliga skolor årskurs 6-9 samt gymnasiet. Inledningsvis görs ett antal stickkontroller för vidare planering av fortsatt genomförande. Tillsynsbesöken dokumenteras och åtgärder vidtas om så krävs. Barn- och utbildningsförvaltningen föreslås medverka vid planering genom dialog. Tillsynerna genomförs enligt befintlig budgetram.
- *Sammanlagt fem tillsynsbesök vid tre skolor genomfördes under 2015.*

Anders Hagander
Avdelningschef